

dr hab. Ireneusz Kuriata, prof. AS
Wydział Grafiki
Katedra Grafiki Projektowej
Akademia Sztuki w Szczecinie

Buk, dn. 18 kwietnia 2021 r.

Ocena rozprawy doktorskiej Pana mgr. Mariusza Andryszczyka sporządzona w związku z przewodem doktorskim wszczętym w dziedzinie sztuk plastycznych w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne, uchwałą Rady Wydziału Grafiki i Malarstwa z dnia 10.10.2018 r., procedowanym przez Akademię Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi.

Dnia 5 lutego 2021 roku (w oparciu o uchwałę numer 4/2021 Rady ds. Stopni ASP im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi) zostałem powołany jako recenzent rozprawy doktorskiej Mariusza Andryszczyka, którego przewód doktorski został wszczęty w dniu 10 października 2018 r. przez Radę Wydziału Grafiki i Malarstwa ASP im. Wł. Strzemińskiego w Łodzi.

PODSTAWY PRAWNE

1. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2018 r., poz. 261)
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 30.08.2018 r. poz. 1669 z późn. zm.)

TEMAT ROZPRAWY

Opracowanie systemu graficznego serii podręczników dla szkoły średniej

PROMOTOR ROZPRAWY

prof. Sławomir Kosmyńka

SYLWETKA DOKTORANTA

Mgr Mariusz Andryszczyk ukończył Uniwersytet Łódzki w 1998. W tym samym roku otrzymał Dyplom Filologii Angielskiej oraz tytuł magistra. W 2013 roku obronił dyplom z wyróżnieniem i uzyskał tytuł licencjata na Wydziale Grafiki i Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. W 2015 roku obronił dyplom i otrzymał tytuł magistra sztuki z wyróżnieniem na Wydziale Grafiki i Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Praca dyplomowa: „The Wizard of U.S. – Diary”.

W 2015 roku rozpoczął pracę na stanowisku asystenta w Pracowni Projektowania Grafiki Wydawniczej i Typografii Mediów Cyfrowych, na Wydziale Grafiki i Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi.

Mariusz Andryszczyk jest laureatem Nagrody Rektora ASP w Łodzi II stopnia w 2018, oraz III stopnia w 2019 roku. Jego Dyplom magisterski uzyskał wyróżnienie jury na konkursie Prime Time 2015, Najlepsze dyplomy ASP w Łodzi. Praca dyplomowa: The Wizard of U.S. - Diary. Praca została zakwalifikowana przez kolegium rektorskie ASP w Łodzi do wystawy Najlepsze Dyplomy

Projektowe w Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, 2015. W 2017 roku otrzymał nominację do Nagrody Literackiej m.st. Warszawy, w kategorii literatura dziecięca za projekt ilustracji do książki Lolek, Adam Wajrak, Wydawnictwo Agora S.A. W 2017 roku otrzymał nominację do nagrody im. Ferdynanda Wspaniałego dla najlepszej książki dla dzieci wydanej w 2017 roku, za projekt ilustracji do książki Lolek, Adam Wajrak, Wydawnictwo Agora S.A. Festiwal Literatury dla Dzieci, Kraków. Jest autorem opracowania graficznego i ilustracji do książki Rutka Joanny Fabrickiej, uhonorowanej przez IBBY Nagrodą Główną i tytułem „Książka Roku 2016” oraz wpisanej przez Internationale Jugendbibliothek na międzynarodową listę Białych Kruków – The White Ravens 2017.

W latach 2015 – 2020 Mariusz Andryszczyk miał dwie wystawy indywidualne oraz brał udział w ponad dwudziestu znaczących wystawach zbiorowych.

OCENA ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Pracę doktorską Pana mgr. Mariusza Andryszczyka stanowi część teoretyczna licząca 41 stron (z wersją angielską 81 str.) pt. „Opracowanie systemu graficznego serii podręczników dla szkoły średniej”, projekt przykładowego podręcznika „Fizyka, podręcznik do liceów i techników, zakres podstawowy, klasa 1” oraz „System aplikacji mobilnej do szkoły średniej przedstawiony na przykładzie aplikacji mobilnej do podręcznika fizyki”.

Część Teoretyczna

Część teoretyczna w swoim przeważającym zakresie zawiera niezwykle szczegółowy opis założeń projektowych jakie autor wyznaczył sobie w celu opracowania graficznego layoutu dla serii podręczników szkolnych i prototypu aplikacji mobilnej. O tym szerzej napiszę w części recenzji traktującej o zaprojektowanym przez Pana Mariusza Andryszczyka przykładowym podręczniku. Wcześniej jednak, w pierwszym rozdziale, wskazał on na ważne dla siebie historyczne źródła projektowania funkcjonalnego takie jak szkoła Bauhausu czy jej wpływ na Jana Tschicholda jako twórcy słynnej książki z 1928 roku „Nowa Typografia”. Opisuje ona rewolucyjne wówczas założenia projektowe i poniekąd manifest zerwania ze starym porządkiem. Sztuka typografii, tak jak architektura czy dizajn, według Tschicholda powinny ściśle powiązane być z duchem swoich czasów i rozwijającą się technologią. Trafnie w ten sposób Pan Mariusz Andryszczyk zestawia tę myśl z czasami współczesnymi, w których świadkami jesteśmy nieustającego, szybkiego rozwoju technologii cyfrowych i wkraczaniu ich w dosłownie każdy aspekt naszego życia. Tutaj także nieunikniona jest potrzeba dostosowania i rozwijania wszystkich dziedzin sztuk projektowych do nowych realiów. Dowodem na to jest nie tylko zaprojektowany przez Pana Andryszczyka prototyp aplikacji mobilnej wspomagającej tradycyjny podręcznik, ale także nawet jego skład typograficzny uwzględniający przyzwyczajenia młodzieży wynikające z permanentnego obcowania ze smartfonami czy tabletami. O ile przyzwyczajenia do krótkich wiadomości i niechęć do czytania dłuższych tekstów może być dyskusyjna to na etapie przyswajania niezaawansowanych treści podstawowych jest to, moim zdaniem, bardzo dobre rozwiązanie wynikające wprost z ducha czasów, o których pisze autor, jak i właściwej grupy docelowej.

W części teoretycznej pracy doktorskiej ważną częścią jest analiza opracowań graficznych istniejących na polskim rynku podręczników szkolnych. Tutaj Pan Mariusz Andryszczyk wskazuje na często stosowany nieprofesjonalny skład tekstu, który utrudnia czytanie i powoduje szybkie zmęczenie, co w zasadzie powinno być niedopuszczalne w tej dziedzinie. Również dobór krojów pism, wg autora, „(...)świadczy o niedbalstwie i lenistwie osób za to odpowiedzialnych.” Zarzut ten jest w pełni uzasadniony. Faktycznie wysłużony Times jest krojem świetnie zaprojektowanym, doskonale sprawdzającym się w tekstach dziełowych lecz jego powszedniość może także budzić niechęć nadając im wrażenie nudnych treści. Wobec mnogiej ilości dostępnych (także darmowych) dobrze zaprojektowanych szeryfowych krojów uzasadnione są zarzuty o lenistwo,

ale według mnie, świadczy to także o braku świadomości i kompetencji zawodowych projektantów. Podobnie jest z zauważonym tu brakiem konsekwentnego użycia layoutu publikacji.

Okładki takich wydawnictw to osobny problem. Przykłady, które w swojej pracy teoretycznej pokazuje Pan Mariusz Andryszczyk, wyglądają niczym spuścizna projektowania graficznego lat 90', kiedy to stosowana mnogość efektów komputerowych często używana była bez właściwego dla projektowania graficznego umiaru. Inna sprawa, że poprzez powszednią dostępność narzędzi cyfrowych w tych czasach dziedzinę tę przejęli w większości niewydukuowani amatorzy.

Analiza opracowań graficznych współczesnych podręczników w Polsce niestety nie pozostawia złudzeń. Mamy tutaj do czynienia z pewnego rodzaju zastoje i brakiem świadomości wydawców znaczenia profesjonalnego projektowania graficznego wydawnictw edukacyjnych. Smutnym dowodem na to jest także fakt, że Pan Mariusz Andryszczyk, kierując prośbę do wydawnictw o tekst podręcznika wraz z ofertą współpracy jako grafik, nie otrzymał ani jednej odpowiedzi.

Część Projektowa

Główną częścią pracy doktorskiej Pana Mariusza Andryszczyka jest projekt przykładowego podręcznika do fizyki dla liceów i techników w zakresie podstawowym dla klasy 1, oraz prototyp towarzyszącej mu aplikacji mobilnej. Wybór przedmiotu fizyka jest tu podyktowany rozpiętością zakresu elementów, które powinny się w nim znaleźć takich jak typografia, ilustracje, wzory matematyczne i fizyczne, zadania, materiały dodatkowe, definicje. Dzięki temu przykład ten faktycznie może być wzorcem do rozwiązywania wielu problemów projektowych w podręcznikach do innych przedmiotów.

Podręcznik przedstawiony do recenzji zaprojektowany jest w formacie 165 x 235 mm, jak pisze autor, zbliżonym do brytyjskiego Royal 8 lub Medium Octavo co jest standardem w wielu polskich podręcznikach. Zastosowano tu oprawę twardą, sztywą, umożliwiającą swobodne otwieranie się książki, a także nie powodującą zniekształceń ilustracji umieszczonych jednocześnie na 2 stronach rozkładówek. Papier użyty tutaj jest niepowlekany, o gramaturze 120 g/m². W części dotyczących podsumowań, słowniczków i biogramów papier delikatnie zmienia odcień. Normy formatu książki i materiały projektant świadomie dobiera nie tylko pod kątem estetyki, ale przede wszystkim optymalnych funkcji użytkowych takich jak waga, która jest istotną cechą podręcznika.

Wytyczone marginesy, siatka modułowa, linie bazowe i skład tekstu są ściśle powiązane ze sobą proporcjami i precyzyjnie wyliczone matematycznie. Dla przykładu: proporcje marginesów wynikają z wielokrotności odstępu wierszowego, a te znowu wpływają na proporcje modułów wewnątrz oraz ilość linii bazowych. To tylko przykład tego przemyślanego w każdym calu systemu. Wszystkie liczby wraz ze schematami przedstawiającymi zasady składu tego wydawnictwa zawarte szczegółowo są w części teoretycznej pracy doktorskiej.

Skład tekstu podzielony jest na 2 łamy, które pozwalają na osadzenie tekstu tak aby w wierszu mieściło się około 5-6 wyrazów. Są to dosyć wąskie kolumny ale intencją projektanta było stworzenie warunków do szybkiego czytania, a także szybkiego wyszukiwania potrzebnych informacji. Zastosowano tu układ chorągiewki z prawej czyniąc tekst mniej oficjalny i bardziej przyjazny. Projektant w zabiegu tym bierze także pod uwagę obecne tendencje w typografii internetowej na ekranach komputerów i smartfonów, które kierują się podobnymi zasadami. Pomysłowo wykorzystuje tutaj przyzwyczajenia grupy docelowej, dla której urządzenia te są w tej chwili środowiskiem naturalnym.

Projektant starannie wybrał główny krój pisma o nazwie Abril, którego odmiany zastosował do składu tekstu dziełowego, tytułów, materiałów wprowadzających oraz tytułów rozdziałów.

W tej właśnie kolejności każdy z tych kroi pisma ma coraz większy kontrast i bardzo dobrze spełnia powierzoną im funkcję. Główny font Abril Text, o najmniejszym kontraście wraz z dobrze dobraną wysokością i interlinią powoduje, że tekst wydaje się przyjazny i łatwy do czytania. Dobrane zostały także inne kroje pism do zastosowania w definicjach, nazwach sekcji, treści zadań czy marginaliach. Choć ich zestawienie w opisowej części teoretycznej wskazuje na bardzo różny ich charakter to w samym projekcie prezentują się bardzo spójnie. Zapewne wynika to z dobrze przemyślanego layoutu, budującego harmonijną kompozycję oraz odpowiednio dobranych wielkości tekstów i ich proporcji wobec siebie.

Organizacja całej struktury podręcznika musiała być, jak sędzę, nie małym wyzwaniem. Mnogość elementów, na które składa się podręcznik (szczególnie do fizyki) wymaga wręcz strategicznej koncepcji całości i analitycznego projektu architektury informacji przewidującej wszelkie możliwości i wyjątki. Istotne jest, że nie mówimy tutaj o projekcie jednej książki, a layoucie który powinien sprostać wszystkim przedmiotom szkolnym niezależnie od dziedziny. Nie mówiąc o standardowych elementach książki, w strukturze przykładowego podręcznika należało przewidzieć między innymi miejsca na: legendę czyli informację o sposobie korzystania z podręcznika, kody QR, definicje, treści zadań, marginalia, podsumowania, słowniczki, informacje o ważnych osobach ze świata nauki, piktogramy itp. Mimo tych zawiłości udało się Panu Mariuszowi Andryszczykowi zestawić te wszystkie elementy w przejrzystą całość. Po treści poruszamy się w sposób intuicyjny, a dobrze zaprojektowana hierarchia informacji pozwala nam błyskawicznie odszukać interesujące nas zagadnienia. Dodatkowo bardzo wyraziście został wprowadzony podział na 3 sekcje obejmujące 21 rozdziałów wraz z podrozdziałami, gdzie zastosowano ilustracje w postaci grafik wektorowych bądź fotografii umiejscowionych na spad wraz z sąsiadującymi dużymi tytułami i podtytułami. Zastosowane w nich na ogół, czarne tła sprawnie porządkują podstawową strukturę książki. W poruszaniu się po wydawnictwie pomagają także elementy nawigacyjne takie jak: paginacja, żywa pagina, znaki strzałki i iksa informujące o kontynuacji lub zakończeniu danej sekcji. Umieszczone w polu sporego marginesu bardzo dobrze spełniają swoją funkcję orientacyjną. Ciekawym zabiegiem zastosowanym przez projektanta jest umieszczanie kodów QR jako linków do dodatkowych materiałów dydaktycznych dla uczniów. W opisie pracy zaznacza on, że kody są zamarkowane jako jeden z elementów prototypu podręcznika. Tutaj nie do końca wiadomo jest czy owe materiały byłyby opublikowane przez wydawcę, czy też wyselekcjonowane przez niego z zasobów ogólnodostępnego Internetu. Ta pierwsza opcja wydawałaby się właściwsza wobec ewentualnych, niekontrolowanych zmian w sieci czy wręcz braku dostępu do nieistniejących już treści.

Część ilustracyjna podręcznika złożona z ilustracji, zdjęć i wykresów zachowana jest w oszczędnej stylistyce stawiającej na czytelność i konkretność. Nie ma tu miejsca na popisy ilustratorskie i ozdobniki odciągające uwagę od istoty sprawy. Niemniej jednak udało się Panu Mariuszowi Andryszczykowi odejść od schematyzmu czy chłodnego minimalizmu, który bardzo łatwo może być po prostu nudny. W moim odczuciu część ilustracyjną cechuje pewnego rodzaju tajemniczość wzbudzająca zaciekawienie. Na pewno wpływ na to ma tematyka tego konkretnego podręcznika ale jestem przekonany, że możliwe jest zachowanie takiego charakteru, w przypadku innych przedmiotów szkolnych. Jeśli chodzi o sposób samego umieszczania ilustracji to mamy tu do czynienia ze wszelkimi możliwymi sposobami: na spad, na rozkładówce i w obrębie marginesów. Spotykamy tu: prostokątne kadry, zdjęcia szparowane, w kolorze, i w skali szarości. Mimo to nie mamy wrażenia przypadkowości czy braku konsekwencji. Wręcz przeciwnie, wszystko wydaje się na swoim miejscu w wyważonych kompozycjach, a przede wszystkim nie pozwala się nudzić.

W części teoretycznej pracy dyplomowej Pana Mariusza Andryszczyka możemy zobaczyć całą serię okładek zaprojektowanych dla poszczególnych przedmiotów. Opiera się ona na specjalnie opracowanej siatce, której system pozwala ujednoczyć spory zakres podręczników. Pasek górnej części zarezerwowany jest na nazwę przedmiotu i wszelkie inne informacje. Natomiast kwadratowe pole poniżej na część ilustracyjną, która w większości przedstawionych przykła-

dów jest oparta na stylistyce znaku graficznego symbolizującego dany przedmiot. Kolorystyka każdej z nich ma wpływ na kolory powyższej części tekstowej. Zastosowano także odmienny kod kolorystyczny dla podręczników przedmiotów humanistycznych i przyrodniczych. Nie mam wątpliwości, że w ten sposób zaprojektowane okładki będą się pozytywnie wyróżniać na półkach księgarni i bibliotek nie tylko estetyką, ale przede wszystkim jasnym i adekwatnym komunikatem wizualnym.

W pełni zaprojektowany podręcznik do fizyki w postaci tradycyjnej książki ma także swój odpowiednik w postaci aplikacji mobilnej. Do recenzji został przedstawiony prototyp zawierający pierwszy rozdział. Pan Mariusz Andryszczyk pisze w opisie, że podszedł on do tego zagadnienia bardziej jako projektant graficzny niż ekspert UX. Jet to bardzo ważne, ponieważ projektowanie współczesnych aplikacji cyfrowych stało się dziedziną dalece wykraczającą poza tradycyjnie rozumiane projektowanie graficzne i często wymaga współpracy grafików z wyspecjalizowanymi programistami czy wspomnianymi fachowcami UX.

Prezentowany prototyp aplikacji jest cyfrową wersją podręcznika wzbogaconą o właściwości interaktywne i dodatkowe możliwości typowe dla mediów cyfrowych. Już na wstępie widać, że oprócz wyboru piktogramu/przycisku głównej części aplikacji zatytułowanej „Podręcznik”, dochodzą nam jeszcze sekcje „Nauczyciel” oraz „Więcej”. W „Podręczniku”, po przejściu przez interaktywny spis treści, od razu pozytywnie zaskakuje skład tekstu, który jest dokładnym przeniesieniem kolumny tekstowej znanej nam z tradycyjnego wydawnictwa. Jak wiadomo, typografia Internetu i aplikacji cyfrowych rządzi się swoimi prawami wynikającymi z uwarunkowań technologicznych, a także percepcyjnych. Dzięki temu, że projektant wcześniej wprowadził zasady ze świata cyfrowego do tradycyjnego wydawnictwa udało mu się uzyskać nie tylko spójność stylistyczną, ale co niesłychanie istotne, możliwość przemiennego zastosowania tych mediów bez zmian przyzwyczajzeń użytkowników. Taki zabieg na pewno będzie miał wpływ na szybkość wyszukiwania i zapamiętywania tych samych informacji na obu nośnikach. W poruszaniu ułatwią na pewno zaprojektowane piktogramy, które podobnie jak typografia, spisują się dobrze tak samo w druku jak i na wyświetlaczach cyfrowych. W wersji cyfrowej linki i filmy umieszczono bezpośrednio w odróżnieniu do kodów QR w wersji tradycyjnej. Kolejnym ważnym aspektem aplikacji jest możliwość interakcji z nauczycielem w postaci forum i dostępu do niego innych uczniów. Dla młodzieży, której naturalnym środowiskiem jest wirtualny świat komunikatorów, mediów cyfrowych, a w dobie pandemii także oprogramowanie do nauczania zdalnego, taka możliwość wydaje się wręcz idealna. W sekcji pt. „Więcej” projektant dodał również typowe dla aplikacji i czytników cyfrowych możliwości dodawania zakładek, zaznaczeń czy tworzenia notatek. Tam też dodano piktogramy/przyciski do zadań, słowniczka, biogramów, podsumowania rozdziałów, ustawień i informacji o podręczniku. Jedyne tutaj moją wątpliwością jest umieszczenie w tym miejscu odnośnika do zadań i podsumowania rozdziałów. Wydają mi się, że sekcje te powinny być bardziej powiązane z główną częścią aplikacji. Także sekcja „Społeczność” z czatem klasowym w „Moich ustawieniach” może być ciężka do odnalezienia. Wspomniane jednak wątpliwości należy pozostawić przyszłej współpracy projektanta graficznego ze specjalistą UX i ewentualnym korektom. Niekwestionowanymi zaletami aplikacji są: możliwość działania offline (oczywiście bez treści wymagających połączenia internetowego), udogodnienia dla osób niedowidzących czy personalizacja ustawień. Opracowany w tym zakresie prototyp, oprócz gotowych już elementów, na pewno dobrze ukazuje przewidywane możliwości i zalety takiego narzędzia. Gotowa aplikacja zbudowana na tej podstawie wydaje się wręcz wymarzona dla swojej grupy docelowej. Jedyne pytanie, które prawdopodobnie nasuwa się nie tylko mi, to czy tradycyjna wersja podręcznika w ogóle byłaby używana? Tę kwestię pozostawiam otwartą.

PODSUMOWANIE

Praca doktorska Pana Mariusza Andryszczyka pt. „Opracowanie systemu graficznego serii podręczników dla szkoły średniej” zarówno w części teoretycznej jak i praktycznej w najwyższym stopniu określa jej autora jako znawcę dziedziny projektowania wydawnictw edukacyjnych. Umiejętność spójnego opracowania graficznego podręcznika złożonego z tak mnogiej ilości zróżnicowanych elementów jak: skład tekstu głównego, definicji, wzorów, wykresów, ilustracji, kodów QR, przypisów, słowniczków i biografii stanowi nie lada wyzwanie. Tutaj udało się to dzięki przemyślanemu i perfekcyjnie zaprojektowanemu layoutowi, który najprawdopodobniej sprawdzi się przy opracowaniu kolejnych podręczników z zakresu innych przedmiotów. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że przy zastosowaniu szeregu usystematyzowanych zasad typograficznych i kompozycyjnych, które są utrzymywane bezkompromisowo i rygorystycznie, udało się stworzyć wydawnictwo wyjątkowo przyjazne i zachęcające do obcowania z nim. W przypadku funkcjonujących podręczników fakt ten nie jest wcale oczywisty. Myślę, że zawdzięczamy to takim właściwościom jak: perfekcyjne opracowanie graficzne funkcji i hierarchii informacji, które miało wpływ na formę podręcznika, umiejętne operowanie skalą i kontrastem, jak i oczywiście dobór krojów pism i kolorystyki. Jak wiadomo samo opracowanie graficzne w projektowaniu form wydawniczych jest połową sukcesu, tak więc koniecznie trzeba tu wspomnieć o trafnym doborze gramatury i rodzaju papieru, szytej oprawie introligatorskiej, sztywnej okładce z estetyczną wkładką, której matowy laminat wpłynie na jej trwałość czy funkcjonalnym smaczku w postaci kapitałki w kolorze zbliżonym do wkładki. Projektant świadomie dokonał doboru materiału także pod kątem wagi, co jest bardzo istotne w przypadku użytkownika podręcznika. Prototyp książki jest wykonany precyzyjnie i łatwo go pomylić z wysokonakładowym wydawnictwem wprost z księgarni. Co prawda druk offsetowy nieznacznie wpłynie na wygląd poszczególnych stron, ale nie będzie to na pewno różnica jakościowa.

Za innowacyjną część pracy dyplomowej Pana Mariusza Andryszczyka należy uznać projekt prototypu aplikacji mobilnej towarzyszącej tradycyjnemu podręcznikowi, wzbogaconej o właściwości interaktywne służące do kontaktu z nauczycielem czy innymi uczniami. W dobie naturalnego poruszania się młodzieży w świecie social mediów, forów czy czatów internetowych, pomysł na integrację tych możliwości z podręcznikiem jest strzałem w dziesiątkę. Jak pisałem w recenzji, mam pewne uwagi co do dostępu do niektórych sekcji, ale tutaj sam autor aplikacji zastrzega się, że nie jest ekspertem od UX. Ja też nie jestem, więc zostawmy tę sprawę fachowcom przy ewentualnej realizacji aplikacji. Osobiście za świetny zabieg, tak w wydawnictwie tradycyjnym jak i cyfrowym, uważam udane wprowadzenie tych samych zasad typograficznych w składzie kolumny z głównym tekstem. Niezależnie od snośnika użytkownik ma do czynienia z informacjami w identycznym układzie, co pozwala mu na szybką orientację i wyszukiwania przyswajanych treści. Biorąc pod uwagę różnice technologiczne i percepcyjne występujące między typografią internetową a tradycyjną, zabieg taki należy uznać za spory sukces.

Praca doktorska Pana Mariusza Andryszczyka ma szczególne znaczenie wobec obecnej kondycji opracowań graficznych podręczników szkolnych w Polsce. Niezwykle przemyślane i zaprojektowane przez niego systemy w zasadzie mogłyby posłużyć jako wzorzec dla wszystkich wydawnictw szkolnych pod względem wzorowo opracowanej warstwy funkcyjnej jak i estetycznej. Należy zauważyć także, że zaproponowana tu równoległa współpraca mediów tradycyjnych i cyfrowych wprowadza dodatkowe możliwości interaktywne, które niewątpliwie mogą usprawnić i uatrakcyjnić proces edukacyjny wobec tego jaki znamy ze standardów. Możliwość realizacji projektu na pewno mogłaby się przyczynić do rozwoju wydawnictw edukacyjnych w Polsce w zakresie spójnych, kompleksowych opracowań graficznych czego Doktorantowi serdecznie życzę

KONKLUZJA

Po wnikliwym zapoznaniu się z rozprawą doktorską Pana mgr. Mariusza Andryszczyka stwierdzam, że w warstwie merytorycznej jak i projektowej stanowi ona oryginalne dzieło świadczące o wysokich kompetencjach Doktoranta. Przedstawiona do oceny praca doktorska spełnia wymogi ustawowe określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. z 2018 poz. 261) z późniejszymi zmianami.

W związku z powyższym popieram wniosek o przyznanie Panu mgr Mariuszowi Andryszczykowi stopnia doktora w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki.

dr hab. Ireneusz Kuriata prof. AS

